

ΕΠΑ.Σ. ΜΑΘΗΤΕΙΑΣ

**ΣΧΕΔΙΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΑΘΗΣΗΣ
ΣΤΟΝ ΧΩΡΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ**

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ: ΒΟΗΘΩΝ ΦΑΡΜΑΚΕΙΟΥ

ΑΘΗΝΑ 2017

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στο σχέδιο προδιαγραφών που ακολουθεί στις επόμενες σελίδες καταγράφεται το σύνολο των γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων, οι οποίες πρέπει να αποκτηθούν από τους μαθητευόμενους κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης - μαθητείας στα δύο έτη των σπουδών τους και η κατ' έτος χρονική ταξινόμησή τους σύμφωνα με τα αναλυτικά προγράμματα σπουδών της ειδικότητάς τους.

Το παρόν σχέδιο προδιαγραφών αποτελεί αρχική προσέγγιση για την πρακτική - μαθητεία των μαθητών. Η τελική του διαμόρφωση θα προκύψει από τη συνεργασία των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στο πρόγραμμα και των επαγγελματικών τους οργανώσεων με βάση και τις σχετικές τους προτάσεις.

Οι χώροι μαθητείας διαφέρουν από επιχείρηση σε επιχείρηση. Το περιεχόμενο της πρακτικής άσκησης (οι τομείς δραστηριοτήτων / μαθησιακοί στόχοι) είναι κοινό για όλες τις επιχειρήσεις. Η επιχείρηση στην οποία πραγματοποιείται η πρακτική άσκηση είναι αυτή η οποία καθορίζει τη σειρά, τη χρονική διάρκεια και τον τόπο εκπαίδευσης στον οποίο θα υλοποιείται για κάθε χρόνο μαθητείας η κάθε δραστηριότητα.

ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ

Ο πτυχιούχος της ειδικότητας “Βοηθών Φαρμακείου” των ΕΠΑ.Σ είναι άτομο με πιστοποιημένες γνώσεις, δεξιότητες και επαγγελματικές στάσεις, ικανό να εκτελεί εμπρόθεσμα και υπεύθυνα, εργασίες που αφορούν σε όλο το φάσμα των δραστηριοτήτων ενός φαρμακείου, είτε αυτόνομα, είτε με την καθοδήγηση και εποπτεία του επιβλέποντος φαρμακοποιού.

Ο απόφοιτος της συγκεκριμένης ειδικότητας κατέχει βασικές γνώσεις:

- της δεοντολογίας του επαγγέλματος,
- φαρμακολογίας,
- φαρμακευτικής χημείας και τεχνολογίας,
- κοσμητολογίας,
- τοξικολογίας,
- αρχών συνταγογράφησης φαρμάκων,
- χειρισμού Η/Υ και λογισμικών διαχείρισης φαρμακείου,
- διαχείρισης αποθήκης,
- τεχνικών επικοινωνίας και εξυπηρέτησης πελατών,
- αρχών πωλήσεων και οικονομικών συναλλαγών,

και εκτελεί τα παρακάτω επαγγελματικά καθήκοντα:

- διανομή συνταγογραφούμενων φαρμάκων & ιατρικών συσκευών στο τμήμα φαρμακείου ή σε θαλάμους / τμήματα / κλινικές της περιοχής εργασίας του,
- παροχή οδηγιών με επιστημονική γνώση και καθοδήγηση των πελατών - ασθενών για τη χρήση, τρόπο χορήγησης, δοσολογία και διατήρηση φαρμάκων και συσκευών,
- παροχή πληροφοριών σε πελάτες που αφορούν σε θέματα υγείας, προσωπικής τους φροντίδας και σε θέματα ομορφιάς με χρήση κατάλληλων καλλυντικών,
- εκτέλεση παραγγελιών φαρμακευτικού υλικού σε φαρμακεία -φαρμακαποθήκες και παραλαβή του υλικού,
- καταγραφή - ταξινόμηση - ενημέρωση βιβλίων, καρτελών και αρχείου της επιχείρησης με χρήση Η/Υ και κατάλληλων λογισμικών εφαρμογών,
- εκτέλεση οδηγιών για παρασκευή συσκευασίας και συντήρηση απλών σκευασμάτων και καλλυντικών, τηρώντας τους κανόνες υγιεινής και ασφάλειας και του ποιοτικού ελέγχου τους,
- εκτέλεση ιατρικών συνταγών.

Το πτυχίο της συγκεκριμένης ειδικότητας παρέχει στον κάτοχό του τις δυνατότητες να εργασθεί:

- σε φαρμακεία και φαρμακαποθήκες,
- στο Δημόσιο τομέα (νοσοκομεία, φαρμακευτικές υπηρεσίες),
- σε κλινικές και ιατρικά κέντρα,
- σε βιομηχανίες και βιοτεχνίες φαρμάκων και καλλυντικών,
- σε αντιπροσωπείες ιατρικών και εργαστηριακών αναλώσιμων υλικών,
- σε αντιπροσωπείες και καταστήματα καλλυντικών,
- σε ιδιωτικούς οργανισμούς που ασχολούνται με θέματα υγείας.

ΠΡΩΤΟ ΕΤΟΣ ΜΑΘΗΤΕΙΑΣ

Γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες που πρέπει να μεταδοθούν στους μαθητευόμενους κατά τη διάρκεια της μαθητείας - πρακτικής άσκησης στα ακόλουθα γνωστικά αντικείμενα.

ΓΝΩΣΕΙΣ

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ

ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ

Γνωστικό αντικείμενο:

Εξυπηρέτηση πελατών

- Αναφέρουν και εξηγούν τα βασικά στοιχεία του περιεχομένου των συνταγών.
- Αναφέρουν τις διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας αναφορικά με τις ειδικές κατηγορίες φαρμάκων (ναρκωτικά, κινολόνες κ.ά).
- Περιγράφουν τις σχετικές διαδικασίες καταχώρησης και είσπραξης των αντιτίμων των διατιθέμενων φαρμάκων.
- Ελέγχουν, κατανοούν και επιβεβαιώνουν το περιεχόμενο των συνταγών και ενημερώνουν τον πελάτη για τη διαθεσιμότητα των φαρμάκων που αναγράφονται σ' αυτές.
- Εξυπηρετούν τον πελάτη εκτελώντας τις συνταγές με ακρίβεια, κατανοούν τις συντομογραφίες των συνταγών και εξηγούν τον τρόπο χορήγησης και τη δοσολογία των φαρμάκων.
- Καταχωρούν τα χορηγούμενα φάρμακα σε ειδικά διαμορφωμένες φόρμες μέσω του Η/Υ σε χρέωση του ασφαλιστικού φορέα του πελάτη, με βάση το ποσοστό συμμετοχής του στη φαρμακευτική δαπάνη.
- Υπολογίζουν με ακρίβεια τη δαπάνη που επιβαρύνει τον πελάτη, εκδίδουν τα νόμιμα παραστατικά και ολοκληρώνουν την οικονομική συναλλαγή με την είσπραξη του αντιτίμου, χρησιμοποιώντας ηλεκτρονικά μέσα (ταμειακή μηχανή, POS για πιστωτικές και χρεωστικές κάρτες) και, όταν απαιτείται χειρόγραφα.

- Ενεργούν με βάση την δεοντολογία του επαγγέλματος τους.
- Λαμβάνουν οδηγίες και εργάζονται υπό την εποπτεία του υπεύθυνου φαρμακοποιού.
- Αναπτύσσουν βασικές ικανότητες επικοινωνίας και συνδιαλέγονται αποτελεσματικά με πελάτες, προμηθευτές, και δημόσιες υπηρεσίες.

Γνωστικό αντικείμενο:

Φαρμακολογία.

- Αναφέρουν τις βασικές αρχές δράσης των φαρμάκων, τις διαφορές σε δράση και βιοδιαθεσιμότητα ανάλογα με την οδό χορήγησης.
- Κατανοούν την πλειονότητα των φαρμακοκινητικών και φαρμακοδυναμικών παραμέτρων που μπορεί να επηρεάσουν τη δράση των φαρμάκων.
- Διαβάζουν τα φύλλα οδηγιών των φαρμάκων και απομονώνουν τις πληροφορίες που χρειάζονται σχετικά με τον τρόπο χορήγησης, τις αλληλεπιδράσεις και αντενδείξεις χορήγησης.
- Κατανοούν πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο χορήγησης και τις προφυλάξεις λήψης των φαρμάκων και τις μεταφέρουν ορθά και απλοποιημένα στους πελάτες.

Γνωστικό αντικείμενο:

Φαρμακογνωσία.

- Κατανοούν τη σημασία των φυσικών προϊόντων ως πηγή προέλευσης φαρμάκων.
- Περιγράφουν τους τρόπους επεξεργασίας και απομόνωσης των δραστικών συστατικών από τις δρόγες.
- Κατονομάζουν τις ιδιότητες των κυριότερων φυτοχημικών κατηγοριών.

Γνωστικό αντικείμενο:

Φαρμακευτική χημεία.

- Κατανοούν τη χημική υπόσταση των φαρμακευτικών ουσιών.
- Αναφέρουν τις ιδιότητες και τους τρόπους παρασκευής ανόργανων και οργανικών φαρμακευτικών ουσιών.
- Διακρίνουν τους χημικούς τύπους των φαρμακευτικών ενώσεων.
- Κατανοούν τις βασικές χημικές αντιδράσεις στις οποίες μια χημική ουσία/φάρμακο μπορεί να συμμετέχει.

Γνωστικό αντικείμενο:

Πρώτες βοήθειες.

- Αναφέρουν καταστάσεις ασθενών/πελατών που απαιτούν την παροχή πρώτων βοηθειών.
- Περιγράφουν τρόπους ορθής αντιμετώπισής τους.

- Παρακολουθούν παρουσιάσεις νέων σκευάσματος από ιατρικούς επισκέπτες ή σεμινάρια φαρμακευτικών εταιριών σχετικά με τα προϊόντα τους.
- Αναγνωρίζουν την ύπαρξη φυτοθεραπευτικών σε σκευάσματα κυρίως παραφαρμάκων.
- Αναγνωρίζουν τα σημάδια αλλοίωσης των φυτικών σκευασμάτων και εφαρμόζουν τους ενδεδειγμένους τρόπους συντήρησής τους.
- Συμβουλεύουν τους πελάτες σχετικά με το δυναμικό αλληλεπιδράσεων που παρουσιάζουν τα παραφάρμακα προερχόμενα από δρόγες με άλλα φάρμακα.
- Παρασκευάζουν απλά φυτικά σκευάσματα με την επίβλεψη του φαρμακοποιού (εκχυλίσματα, βάμματα κ.ά.).
- Παρέχουν οδηγίες σε πελάτες για την σωστή παρασκευή φυτικών σκευασμάτων από τους ίδιους.
- Διακρίνουν και ταξινομούν τις χημικές ουσίες του εργαστηρίου και τις αποθηκεύουν κατάλληλα.
- Αναγνωρίζουν τους χημικούς τύπους πρώτων υλών και αντιδραστηρίων.
- Κατανοούν αλληλεπιδράσεις φαρμάκων σε επίπεδο χημικής αντίδρασης.
- Προβλέπουν και αποφεύγουν επικίνδυνους συνδυασμούς χημικών ουσιών στο εργαστήριο.
- Τηρούν βασικούς κανόνες ασφαλείας στο φαρμακευτικό εργαστήριο.
- Αναγνωρίζουν τα συμπτώματα παθολογικών καταστάσεων που χρήζουν άμεσης αντιμετώπισης.
- Ελαττώνουν τους επιβαρυντικούς για τον ασθενή παράγοντες, τους τοποθετούν σε ασφαλή θέση, παρέχουν τις εν-

δεδειγμένες κατά περίπτωση
πρώτες βοήθειες και καλούν
ιατρική βοήθεια.

ΔΕΥΤΕΡΟ ΕΤΟΣ ΜΑΘΗΤΕΙΑΣ

Γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες που πρέπει να μεταδοθούν στους μαθητευόμενους κατά τη διάρκεια της μαθητείας - πρακτικής άσκησης στα ακόλουθα γνωστικά αντικείμενα.

ΓΝΩΣΕΙΣ

Γνωστικό αντικείμενο:

Καλλυντικά προϊόντα.

- Αναφέρουν και κατηγοριοποιούν τα διάφορα είδη καλλυντικών ανάλογα με τη μορφή και τη χρήση τους.
- Αναφέρουν σε γενικές γραμμές τους τρόπους παρασκευής τους.
- Απαριθμούν και κατονομάζουν τις χρησιμοποιούμενες πρώτες ύλες.
- Κατανοούν τις ευεργετικές ιδιότητες τους με βάση τις ιδιότητες των συστατικών τους.

Γνωστικό αντικείμενο:

Φαρμακολογία.

- Διακρίνουν και ταξινομούν τα φάρμακα ανάλογα με τη δραστική ουσία και το σύστημα του οργανισμού στο οποίο χρησιμοποιούνται.
- Αναφέρουν τη θεραπευτική δράση των βασικών φαρμάκων κάθε κατηγορίας, τις ενδείξεις τους, τις αλληλεπιδράσεις με άλλα φάρμακα και τροφές και τις ανεπιθύμητες ενέργειες τους.

Γνωστικό αντικείμενο:

Φαρμακογνωσία.

- Περιγράφουν τις δράσεις των συνηθέστερων φαρ-

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ

- Παραλαμβάνουν, ταξινομούν και τοποθετούν στο σωστό χώρο τα διάφορα είδη καλλυντικών ανάλογα με τη χρήση τους.
- Προτείνουν στους πελάτες το κατάλληλο προϊόν ανάλογα με την περίπτωση.
- Προετοιμάζουν και συντηρούν τον εξοπλισμό που απαιτείται για την παρασκευή των διαφόρων σκευασμάτων.
- Παρασκευάζουν - με την καθοδήγηση του υπεύθυνου φαρμακοποιού - απλά καλλυντικά σκευάσματα (κρέμες και λοσιόν).
- Επιμελούνται του ποιοτικού ελέγχου των πρώτων υλών και του τελικού προϊόντος.
- Συσκευάζουν και αποθηκεύουν καλλυντικά προϊόντα.

- Αναγνωρίζουν τα φαρμακευτικά σκευάσματα με βάση τις δραστικές ουσίες τους.
- Συμβουλεύουν τον ασθενή για τον ορθό τρόπο λήψης των φαρμάκων (ώρα, διάρκεια θεραπείας, αλληλεπιδράσεις με τροφές ή άλλα φάρμακα κ.ά) εφόσον κατέχουν καλά τις γνώσεις αυτές.
- Εντοπίζουν τυχόν ανακρίβειες στην συνταγή και αναζητούν επιπλέον πληροφορίες από τον φαρμακοποιό ή τον γιατρό.
- Προτείνουν, με την επίβλεψη του φαρμακοποιού, κατάλληλο σκεύασμα και δοσολογία μη συνταγογραφούμενου φαρμάκου για πολύ απλές περιπτώσεις που δεν απαιτούν ιατρική βοήθεια.

- Διακρίνουν τα παραφαρμακευτικά σκευάσματα φυσικής

ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ

- Επιμελούνται της εύρυθμη λειτουργία του φαρμακείου, ακολουθώντας τις υποδείξεις του υπεύθυνου φαρμακοποιού.
- Τηρούν με συνέπεια τους κανόνες υγιεινής και ασφάλειας στο χώρο εργασίας.
- Συμμετέχουν στον ποιοτικό και ποσοτικό έλεγχο των πρώτων υλών και των προϊόντων αξιοποιώντας τη σχετική οργανολογία.
- Αναζητούν, επιλέγουν και αξιολογούν πληροφορίες και δεδομένα στο πλαίσιο των επαγγελματικών ή / και μαθησιακών δραστηριοτήτων τους.

- Αξιολογούν την ποιότητα των φυσικών παρασκευασμάτων βάσει των φυσικών τους χα-

- μακευτικά δραστικών προϊόντων φυσικής προέλευσης και τις δόσεις στις οποίες αυτά είναι ασφαλή.
- Κατονομάζουν τα μέρη του φυτού που περιέχουν τα δραστικά συστατικά και τον τρόπο απομόνωσης τους.
 - Αναλύουν τη δυναμική και το εύρος των αλληλεπιδράσεων των φυσικών σκευασμάτων με φάρμακα.
- προέλευσης αναλογα με τα συστατικά και τις δράσεις τους.
- Ελέγχουν τη σωστή αποθήκευση τους, την ημερομηνία λήξης και τα αποθέματα τους.

ρακτηριστικών.

- Προτείνουν το κατάλληλο παραφαρμακευτικό σκεύασμα, προσέχοντας - και με τη συμβουλή του υπεύθυνου φαρμακοποιού – για πιθανές ανεπιθύμητες αντιδράσεις με την παράλληλη φαρμακοθεραπεία.

Γνωστικό αντικείμενο:

Φαρμακευτική τεχνολογία.

- Αναφέρουν τις βασικές φαρμακοτεχνικές μορφές, τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα και τον τρόπο συντήρησης τους.
 - Περιγράφουν τις μεθόδους ορθής παρασκευής τους.
- Ταξινομούν τα φαρμακοσκευάσματα ανάλογα με την μορφή τους και φροντίζουν για την καλύτερη συντήρησή τους.
 - Ελέγχουν τις ημερομηνίες λήξης τους και φροντίζουν για τα αποθέματά τους.
 - Αναγνωρίζουν την συντομογραφία της τεχνολογικής φαρμακομορφής τους και δίνουν στον ασθενή το σωστό σκεύασμα και τις σωστές οδηγίες χρήσης του.
 - Παρασκευάζουν τις απλούστερες φαρμακομορφές με ασφάλεια και ακρίβεια.